

(Hekayə)

Generalın yeməyindən milçək çıxmışdı deyə aləm dəymişdi bir-birinə. Üçmərtəbəli imarətdə uzun zamandan bəri aşpazlıq edən Əliş kişi uşaq kimi boynunu büküb dayanmışdı. General əsəbi şəkildə ağzına gələn deyir, əsgər kimi danlayırdı onu. Bəyaz səltət kağızının üzünə qoyduğu ölü milçəyi şəhadət barmağı ilə sübut kimi Əliş kişiye göstərir, Əliş kişi də arabir gözünün ucu ilə milçəyə baxırdı.

Artıq bu neçənci dəfəymiş. Keçən dəfə də yeməyin içindən ağ tük çıxıbmış. Əliş kişi artıq qocalıbmiş. Məsuliyyətsizləşibmiş. Bir də belə bir hadisə olsa yerinə başqa aşpaz alınacaqmış. Düz on dəqiqədən sonra susub əlindəki qaşığı da milçəyin yanına qoyan general:

Furqan

– Daha iştahım qalmadı! – dedi.

Əliş kişi də səssizcə otaqdan çıxıb asta addımlarla, səs çıxarmamağa çalışaraq birinci mərtəbəyə endi.

Üçmərtəbəli imarətin tikilməyi hardasa on il olardı. General, onda polkovnik idi, general olmağa çalışırdı. İmarət tikilənə qədər isə ailə-

üçün çıxarmadıqları hoqqa qalmamışdı. Hər cür dərmandan tutmuş, yapışqana qədər. Amma bu iyrenc, balaca canlılar hələ də ürək bulandırırıldı. Maraqlısı da o idi ki, milçəklər ikinci və üçüncü mərtəbəyə çıxmır, elə bil, qəsdən birinci mərtəbədə məskən salmış, əl çəkmək istəmirdilər. Hətta, qışda da.

General məcbur qalıb zəhmindən istifadə edərək milçəklərə də komanda ilə hərəkət etməyi öyrətmişdi. General içəri girəndə Əliş kişi "farağat!" deyə qışqırır, içəridəki

çox milçək peyda olurdu.

Əliş kişi yemək bişirəndə "farağat!" deyə qışqırırdı ki, heç olmasa üç-dörd dəqiqə sakitçilik yaransın, yaranmırdı. Milçəklər Əliş kişinin general olmadığını, heç vaxt olmayacağını yaxşı bilirdi.

General istəmişdi boş vaxt olanda milçəklərə başqa komandaları da öyrətsin. Ən azından "sağa dön!", "sola dön!", "geriyə dön!" komandalarını bilsəydilər pis olmazdı, onları yönləndirmək, qapıdan çölə çıxarmaq olardı. Generalın isə bu-

Generalın kefi kök idi, gülümsəyirdi. Üzü qızarmışdı.

– Nə olub – dedi, – Əliş kişi? Bizi qoyub hara gedirsən?

– Qocalmışam, cənab general! – deyə cavab verdi Əliş kişi.

– Onu kim çıxardı, a kişi? – Sizə layiq yeməklər bişirə bil-mirəm daha...

General getdikcə ciddiləşirdi. – Nə danışırsan, a kişi? On ildi sənin yeməklərinə öyrəşmişik biz. – Günorta yeməyinizdən milçək çıxdı.

General ciddiləşdikcə Əliş kişinin səsi zəifləyirdi.

– Çıxır çıxsın da, – dedi general. Əliş kişi heç nə demədi. İcazə istədi. Birinci mərtəbəyə düşəndə gözələrinə inanmadı. Bütün milçəklər "farağat!" komandasında dayanıb onun gəlişini gözləyirdilər.

İlk dəfə idi ki, milçəklər generala görə yox, Əliş kişiye görə farağatda dayanırdılar. Əliş kişinin göz-ləri doldu.

Amma ağılına nə gəldisə, təzədən ikinci mərtəbəyə qalxıb olan-ları generala danışdı. Əsəbləşən general "bula bilməz!" dedi. Kameraya baxıb Əliş kişinin danışdıqlarının doğru olduğunu öyrənəndən sonra:

– İşdən azadsan, Əliş kişi! – dedi.

Əliş kişi son dəfə imarətdən çıxanda milçəklərin vızılısı tamam kəsilmişdi deyə özünü general zənn etdi.

Generalın milçəkləri

si ilə şəhərin mərkəzindəki dördotaqlı evdə qalırdı. İmarət hazır olanda bura köçdülər. Birinci mərtəbəni aşpaza və qulluqçulara verdilər. Əliş kişidən başqa evdə iki qulluqçu vardı. Biri evin və həyətin səliqəsinə baxır, bundan əlavə bağbanlıq edirdi. Digəri isə çirkli paltarları paltaryuyanda yuyub ütüləyirdi, yemək vaxtı masanı hazırlayırdı, yeməkdən sonra qabları yuyurdu.

İmarətdə hər şey qaydasında idi, bircə məsələdən başqa. General, ailəsi ilə birgə bura köçdüyü vaxtdan bəri milçəklərin kökü kəsilməmişdi. Daha doğrusu, kəsə bilməmişdilər. Onları qırıb qurtarmaq

vızılı kəsilirdi. General pilləkənləri qalxandan sonra Əliş kişi "azad!" deyirdi. Əliş kişi "azad!" komandasını verməyə də bilirdi. Bunu bir neçə dəfə yoxlamışdı. Sanki, milçəklər generalın ikinci mərtəbəyə çıxdığını bilirdilər. O, qalxandan sonra "azad!" komandası səslənməsə belə vızılamağa, istadikləri yerə qonmağa davam edirdilər.

Milçəklər, yemək bişirən zaman Əliş kişiye çox maneçilik törədirdi. Əliş kişi bir dəqiqədən bir əli ilə milçəkləri qovurdu. Amma yenə milçəklər hərlənib-fırlanıb Əliş kişini narahat edirdi. Heç bir dərman onların qarşısını ala bilmirdi. Bir xeyli milçək qırılırdı, əvəzinə daha

na vaxtı olmurdu. Vaxtı olsaydı, balaca oğluna velosiped sürməyi də öyrərdi.

Son hadisədən sonra Əliş kişi düşündü ki, bəlkə general məni qovmamış özüm işdən çıxım. Onsuz da qeyri-rəsmi işdi. Bu gün istəsəm, elə bu gün də çıxa bilərəm.

Qərarını verdi.

Hava qaralandan sonra generalın şəxsi maşını həyəte girdi və sürücü cəld şəkildə qaçıb arxa qapını açdı. General maşından düşüb imarətə daxil oldu.

Bir azdan Əliş kişi boynubükük şəkildə onun qarşısında dayanıb işdən azad olunmaq istədiyini bildirdi.

tanın yanında, yaxud barmaqları-